

MACKEN & MACKEN
ARCHITECTEN**WONING MET ATELIER, LEEFDAAL**

ONTWERPVERBAND:
BUREAU:
 MACKEN & MACKEN ARCHITECTEN
 WWW.MMA.BE
ONTWERPERS:
 BART MACKEN
 MARK MACKEN

ONTWERP:
 DECEMBER 1999

OPLEVERING:
 JULI 2005

OPDRACHTGEVER:
 NIET MEEGEDEELD

LOCATIE:
 NIET MEEGEDEELD

STUDIEBUREAU:
CONSTRUCTIE:
 DE SMET VERLINDEN
BOUWFYSICA:
 DAIDALOS
LANDSCHAP:
 MACKEN & MACKEN MET
 JAN VAN AERT
GORDIJNEN:
 INSIDE OUTSIDE
 PETRA BLAISSE (NL)

OPPERVLAKTE:
 410 m²

VOLUME:
 1.275 m³

BOUWKOST:
 NIET MEEGEDEELD

BOUWKOST/m²:
 NIET MEEGEDEELD

FOTOGRAFIE:
 STIJN BOLLAERT

Over het woonhuis van Macken & Macken architecten in Leefdaal, waarvan de ruwbouw al in 2003 klaar was, is intussen behoorlijk wat geschreven. Daarbij heeft men echter zelden de bijzonderheid van het programma onderstreept. Het woonhuis is geen traditionele eengezinswoning en ook geen familiewoning met atelier. Het gaat hier om een uit de kluiten gewassen *garçonnière*¹, misschien wel de meest riante die ooit in de omgeving van Leuven werd opgetrokken.

Voor typisch familiale functies zoals een wasplaats, bijkeuken of bergruimte werd weinig of geen ruimte voorzien. Ontwerpaandacht en veel vloeroppervlakte gingen naar het atelier, de relaxruimte en de sauna op de ondergrondse verdieping, een garage waar plaats is voor een wagen en meerdere motoren, een *master bedroom* op de eerste verdieping met zicht op een openluchtdouche en een meditatieve daktuin.

Dit huis kristalliseert verlangens. Het verlangen om zich te herbronnen in de contemplatie van een schitterend natuurlandschap, bijvoorbeeld. Het plan van de gelijkvloerse verdieping is open en de buitenwanden ervan zijn helemaal van glas. Vanuit nagenoeg elke hoek van de keuken en leefruimte is het mogelijk de lichte Brabantse glooiingen van het akkerlandschap met bossen gade te slaan.

Er is ook het verlangen om te schuilen. De opdrachtgever is een drukbezet manager in Brussel, die een schuilplaats wilde waar hij kan ontkomen aan de druk van zijn job. Zowel de bovenste als de ondergrondse verdieping zijn daarom op zich gekeerde entiteiten, waar geborgenheid troef is.

Ten slotte is er nog het verlangen om in gezelschap te leven en te slapen. De manier waarop de slaapruides zijn georganiseerd, laat opvallend veel verschillende gradaties van intimiteit toe tussen de heer des huizes en zijn logés.

Macken & Macken architecten heeft een speelse, bijna jongensachtige opgave in een vorm gegoten die strakheid met opvallend zinnelijke kwaliteiten combineert. De opdracht begon als de verbouwing van een traditionele hoeve op de rand van een dorpskom en evolueerde naar een gebalde nieuwbouw, waarvan de eenvoud in het landschap haast obsederend werkt. Een uitgerekt prismatisch volume in L-vorm is uitgevoerd als een volledig gesloten baksteenmassief en hangt in de leegte, ogenschijnlijk enkel gestut door de glazen buitenwand van de benedenverdieping. Op kortere afstand onthult de bakstenen huid het geheim van zijn merkwaardige ruwheid, die vooral bij rakelings zonlicht tot zijn recht komt. Uit de voegen puilen baarden mortel, wat

met de schakeringen die eigen zijn aan ringovenbakstenen een qua chromatiek en textuur bijzonder boeiende oppervlakte oplevert. Dit is Macken & Mackens versie van het rustieke bossagewerk² dat klassieke architectuurtraktaten ooit voorschreven voor landhuizen.

Ook binnenin worden schijnbaar minimalistische details (een betonnen dorpel, een verchromde trapreling...) zinnenstrelend door de uitzonderlijke kwaliteit van de uitvoering. Petra Blaisse en haar multidisciplinair bureau Inside Outside creëerden de gordijnen van het landhuis die, zij het in een lichtere en meer ironische toonaard, qua kleur- en materiaalgevoel niet voor de rest moeten onderdoen. De gordijnen laten een complexe verhouding tussen binnen en buiten toe. Van dat thema is ook de architectuur doordrongen: de verhouding met het landschap gaat een stuk verder dan de veelvoorkomende poging om het interieur in de omgeving te laten overlopen. De ondergrondse verdieping opent bijvoorbeeld op een buitenruimte die tegelijk ook binnenruimte is.

Dezelfde ambiguïteit geldt voor het terras dat aan de benedenverdieping grenst en in het bouwvolume ingesloten blijft. Op de eerste verdieping kan men zich in de badkamer vrij in de regen douchen, in een *impluvium* waarvan de glaswand is uitgevoerd in vloeibaar kristalglas. Met een druk op een knop wordt transparant glas opaak voor wie buiten intiem wil douchen. De daktuin ten slotte, die op dezelfde verdieping ligt, is veel meer dan een groen dak: ze is een hangend landschap en een echo van de omgeving geworden.

LIONEL DEVLIEGER

1 vrijgezellenwoning

2 bewerking in reliëf van muurvlakken